

ÚSTAVNÍ SOUD ČR
JOŠTOVA 8
660 83 BRNO 2

ÚSTAVNÍ SOUD	
Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo dne:	- 3 - 12 - 2019 4
_____ krát Přílohy: _____	
Vyřizuje:	

V Opavě dne 3.12.2019

Stěžovatel: Mgr. Pavel Ticháček, advokát, se sídlem Opava, Dolní náměstí 13/13, zapsán v seznamu advokátů ČAK v Praze pod ev.č. 15578

Účastník: Krajský soud v Ostravě
Okresní soud v Opavě

Nepředchází!

NAVRH NA ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ O ÚSTAVNÍ STÍŽNOSTI

ve smyslu § 72 zákona č. 182/1993 sb., o ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů

(dále jen „zákon o ústavním soudu“), proti

- A) usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28.8.2019, č.j. 13 Co 242/2019-194
- B) usnesení Okresního soudu v Opavě ze dne 2.7.2019, č.j. 14 P 347/2018-183

Přílohy: usnesení Okresního soudu v Opavě ze dne 2.7.2019, č.j. 14 P 347/2018-183
usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28.8.2019, č.j. 13 Co 242/2019-194
včetně doručky z datové schránky advokáta

I.

Napadená rozhodnutí

Stěžovatel tímto podává ústavní stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28.8.2019, č.j. 13 Co 242/2019-194 v plném rozsahu a rovněž proti usnesení Okresního soudu v Opavě ze dne 2.7.2019, č.j. 14 P 347/2018-183 v plném rozsahu, jelikož těmito rozhodnutími byla porušena jeho základní práva a svobody zaručené ústavním pořádkem, když bylo při rozhodování o odměně ustanoveného opatrovníka v civilním řízení postupováno podle § 9 odst. 5 advokátního tarifu, ačkoli by toto ustanovení podle nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 4/19 ze dne 24.9.2019 mělo být i v daném případě posouzeno jako protiústavní a nemělo tak být soudy nižších stupňů aplikováno.

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28.8.2019, č.j. 13 Co 242/2019-194, bylo stěžovateli doručeno až dne 3.10.2019. Tato ústavní stížnost je tak podána v zákonné lhůtě dvou měsíců.

II.

Jak soud prvního stupně, tak soud druhého stupně postupovaly při rozhodování o odměně advokáta podle § 9 odst. 5 advokátního tarifu, a za jeden úkon právní služby přiznaly opatrovníkovi v civilním řízení částku toliko 400 Kč, ačkoli citované ustanovení advokátního tarifu je v souladu s nálezem Ústavního soudu Pl. ÚS 4/19 ze dne 24.9.2019 dle názoru stěžovatele protiústavní a nemělo tak být soudy nižších stupňů aplikováno.

Na tomto místě si stěžovatel dovolí zdůraznit, že rozhodování o odměně opatrovníka a jeho hotových výdajích v civilním řízení není oproti trestnímu řízení řízením návrhovým, což znamená, že o odměně a hotových výdajích má soud rozhodnout sám z moci úřední, případně za součinnosti s opatrovníkem, je-li nutno jednotlivé vykonané úkony právní služby blíže specifikovat. **Soud však v civilním řízení není návrhem opatrovníka, co se výše odměny za úkon právní služby týče, vázán a je oproti trestnímu řízení povinen přiznat odměnu v souladu s právními předpisy, a to i těmi ústavními (oproti tomu v trestním řízení, pokud advokát navrhuje přiznat menší částku, než mu přiznává advokátní tarif, soud návrh advokáta nerozporuje a přiznává částku menší – daný postup se však, jak již bylo zmíněno, neuplatní ve věcech civilních, ve kterých vystupuje jako opatrovník).**

Opatrovník má za to, že přiznání odměny opatrovníka ve výši 400 Kč dle § 9 odst. 5 advokátního tarifu v dané věci je protiústavní, a soudy měly postupovat v souladu se shora citovaným nálezem Ústavního soudu a ustanovení § 9 odst. 5 advokátního tarifu neaplikovat.

Odměna za jeden úkon právní služby tak měla činit 800 Kč.

III.

Usnesením Okresního soudu v Opavě ze dne 18. 5. 2018 čj. 14 Nc 1707/2018-4 byl stěžovatel nezletilému jmenován opatrovníkem pro řízení o vydání předběžného opatření podle ust. § 469 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních.

Dne 2.7.2019 bylo opatrovníku doručeno usnesení Okresního soudu v Opavě ze dne 2.7.2019, č.j. 14 P 347/2018-183, kterým bylo rozhodnuto o návrhu obhájce na přiznání odměny a hotových výdajů tak, že se mu přiznává odměna a režijní paušál za 5 úkonů právní služby vykonaných dne 18.5.2018, 4.6.2018, 20.6.2018, 27.7.2018 a 24.10.2018, včetně krácených cestovních náhrad a ztráty času v částce 6.492 Kč.

Opatrovník podal v zákonné lhůtě odvolání proti shora uvedenému usnesení Okresního soudu v Opavě.

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 28.8.2019, č.j. 13 Co 242/2019-194 bylo rozhodnuto, že se usnesení okresního soudu mění tak, že opatrovníkovi Mgr. Pavlu Ticháčkovi se přiznává odměna a náhrada hotových výdajů včetně DPH (poté co se v mezidobí stal plátcem DPH) ve výši 9.428 Kč.

IV.

PORUŠENA ÚSTAVNĚ ZARUČENÁ PRÁVA STĚŽOVATELE

Stěžovatel má za to, že postupem soudu prvního a druhého stupně byla porušena tato jeho ústavně zaručená práva:

- a. právo na spravedlivou odměnu za vykonanou práci per analogiam podle čl. 28 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), resp. na stejnou odměnu za práci stejné hodnoty podle čl. 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, podle čl. 7 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech a podle čl. 23 odst. 2 Všeobecné deklarace lidských práv,
- b. právo stěžovatele na ochranu vlastnictví podle čl. 11 odst. 1 Listiny a podle čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“),
- c. princip rovnosti podle čl. 1 a čl. 37 odst. 3 Listiny a čl. 14 Úmluvy, jakož i právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny a na spravedlivý proces podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy, když tato práva zahrnují též princip rovnosti účastníků řízení,
- d. právo podnikat podle čl. 26 Listiny.

Příznání odměny ve výši 400 Kč za jeden úkon právní služby je v tomto případě v rozporu se zásadou **spravedlivé odměny za vykonávanou práci a také s právem stěžovatele na podnikání**.

Daný postup okresního i krajského soudu je nespravedlivý proto, že mezi činnostmi advokáta, který byl ustanoven opatrovníkem účastníka civilního řízení, a advokáta, který byl ustanoven zástupcem účastníka podle § 30 odst. 2 o. s. ř., není žádný zásadní rozdíl. Není tedy podle názoru stěžovatele žádný důvod k tomu, aby odměna opatrovníka byla oproti odměně advokáta ustanoveného podle § 30 odst. 2 o. s. ř. určené podle § 7 advokátního tarifu zásadně snížena. Použití § 9 odst. 5 advokátního tarifu okresním a krajským soudem proto stěžovatel považuje za rozporné s čl. 1 a čl. 37 odst. 3 Listiny základních práva a svobod, neboť zakládá neodůvodněnou **nerovnost v odměně za shodnou práci advokáta**. Stěžovatel byl nadto jmenován soudem opatrovníkem v civilním řízení jako advokát vykonávající podnikatelkou činnost spočívající mimo jiné v poskytování právních služeb tzv. ex offo. Příznání nespravedlivé odměny za vykonanou práci tak porušuje rovněž právo stěžovatele na samostatné podnikání, kterým si získává prostředky na své živobytí.

Stanovení nižší odměny pro advokáta jako opatrovníka vychází z ničím nepodloženého – pašalizujícího – předpokladu jednoduchosti a menší finanční náročnosti takového zastupování, což ohrožuje kvalitu poskytované právní pomoci. To přitom za situace, kdy vlastním stimulem k takovému zásahu je toliko obecná snaha o zlepšení stavu veřejných rozpočtů. Takovým zásahem do práva na právní pomoc je ohrožena nezávislost a nestrannost výkonu právní pomoci opatrovníkem. Normotvůrcem stanovená nižší odměna opatrovníka tak není vhodným opatřením vzhledem k cíli, jenž byl tímto opatřením sledován.

Stěžovatel má za to, že napadanými rozhodnutími bylo rovněž porušeno **právo stěžovatele na ochranu vlastnictví** podle čl. 11 odst. 1 Listiny a podle čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, dle kterého platí, že: *„Každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek. Nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínku, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva.“*, a to právě z důvodu nepřiznání správné a spravedlivé výše odměny, na kterou vznikl stěžovateli nárok v souvislosti se zajišťováním opatrovnictví státem ustanoveným advokátem v rámci civilního řízení.

Přiznání nespravedlivé odměny za vykonanou práci porušuje rovněž právo stěžovatele na soudní ochranu a spravedlivý proces, , když tato práva zahrnují též princip rovnosti účastníků řízení.

Soudy prvního a druhého stupně zasáhly do ústavně zaručeného práva stěžovatele na spravedlivou odměnu za vykonanou práci, práva na podnikání, práva na ochranu vlastnictví a práva na soudní ochranu a spravedlivý proces, když mu přiznaly odměnu dle protiústavního ustanovení § 9 odst. 5 advokátního tarifu.

V.

ÚSTAVNĚ PRÁVNÍ ROZMĚR PŘESAHUJÍCÍ BAGATELNOST VĚCI

Pokud by Ústavní soud měl za to, že se v předmětném případě jedná o tzv. bagatelní věc, jež zpravidla nedosahuje ústavněprávní roviny, pak stěžovatel navrhuje, aby Ústavní soud tuto ústavní stížnost přesto neodmítal pro nedůvodnost, jelikož má za to, že se i na daný případ vztahují závěry, které Ústavní soud vyslovil již dříve ve svém nálezu ze dne 31.3.1999, sp. zn. IV. ÚS 15/99, a to že: „ Uváží-li se navíc povinnosti plynoucí advokátu z ustanovení § 16 odst. 1, 2 zákona č. 85/1996Sb., o advokacii, lze stěžít nesouhlasit s názorem stěžovatele, že obviněný má právo kdykoli se poradit se svým obhájcem, což nesmí být omezeno ani ekonomickými vlivy. Jakkoli tedy věc, pokud jde o vyšší částky, již se týká, by mohla být považována za bagatelní, posunuje ji do ústavně právní roviny mimo jiné i ta okolnost, že takové nesprávné posouzení právního předpisu obecným soudy by ve svých důsledcích mohlo ohrozit i právo obviněného na obhajobu ve smyslu ustanovení § 40 odst. 3 Listiny (resp. právo na právní pomoc poskytnutou advokátem opatrovanci – pozn. stěžovatele). Tím, že krajský soud náhradu cestovních nákladů v uvedené výši stěžovateli nepřiznal, odepřel mu tím právo zakotvené v článku 36 odst. 1 Listiny.“ V předmětném případě je zásahem do práva na právní pomoc opatrovance ohrožena nezávislost a nestrannost výkonu právní pomoci opatrovníkem.

Nad výše uvedené má stěžovatel za to, že tuto stížnost je vhodné projednat, jelikož usnesením Okresního soudu Opava ze dne 3.12.2019, č.j. 14 P 175/2019-123 bylo opět i po předmětném nálezu Ústavního soud rozhodováno soudem podle § 9 odst. 5 advokátního tarifu a stěžovateli jako opatrovníku osoby neznámého pobytu byla opět přiznána odměna toliko ve výši 400 Kč.

VI.

Vzhledem k výše uvedenému stěžovatel

n a v r h u j e,

aby Ústavní soud vydal tento

nález:

I. Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 28.8.2019, č.j. 13 Co 242/2019-194 a usnesením Okresního soudu v Opavě ze dne 2.7.2019, č.j. 14 P 347/2018-183 bylo **porušeno** stěžovatelovo právo na spravedlivou odměnu za vykonanou práci per analogiam podle čl. 28 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), resp. na stejnou odměnu za práci stejné hodnoty podle čl. 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, podle čl. 7 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech a podle čl. 23 odst. 2 Všeobecné deklarace lidských práv, právo stěžovatele na ochranu vlastnictví podle čl. 11 odst. 1 Listiny a podle čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen

„Úmluva“), a princip rovnosti podle čl. 1 a čl. 37 odst. 3 Listiny a čl. 14 Úmluvy, jakož i právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny a na spravedlivý proces podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy, když tato práva zahrnují též princip rovnosti účastníků řízení a právo podnikat podle čl. 26 Listiny.

II. Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28.8.2019, č.j. 13 Co 242/2019-194 a usnesení Okresního soudu v Opavě ze dne 2.7.2019, č.j. 14 P 347/2018-183 **se ruší.**

S úctou

Mgr. Pavel Ticháček, advokát

